

Beste lezer,

Zinkfabriek Nyrstar, net over de grens in Pelt, heeft een vergunning om dagelijks ruim 22.000 kilo chloriden en sulfaten te lozen in de Dommel. Ook loost Nyrstar zware metalen zoals thallium en cadmium. Bij Borkel stroomt dit vervuilde water Nederland in, om uiteindelijk via ¹o.a. Valkenswaard, Eindhoven en Boxtel terecht te komen in de Aa in Den Bosch.

De chloriden en sulfaten die Nyrstar loost maken het water brak en te voedselrijk, waardoor zoetwatervissen en planten bedreigd worden. Zo zijn de Beekprik en de Drijvende Waterweegbree, typisch voor kleine rivieren als de Dommel, daaruit vrijwel verdwenen.

Cadmium is kankerverwekkend en schadelijk voor de nieren, het skelet en de ademhalingsorganen. Thallium wordt beschouwd als het meest toxische zware metaal en heeft nadelige effecten op het centrale zenuwstelsel en verschillende organen. De Vlaamse normen per liter water zijn voor thallium 4 keer hoger dan de Nederlandse normen, en voor cadmium ruim 14 keer hoger. Nederland is dus veel strenger voor deze gifstoffen dan Vlaanderen, de vergunningverlener.

Bij zeer hoog water stroomt het vervuilde water over de omliggende gronden. Cadmium en thallium kunnen zo terechtkomen in koemelk en planten uit moestuinen. Bij zeer laag water is de concentratie aan giftige stoffen in het water bijzonder hoog. Zowel zeer hoog als zeer laag water komen door de klimaatverandering vaker voor.

Vanaf de grens tot nét onder Veldhoven is de waterloop van de Dommel deel van het Europese natuurnetwerk Natura 2000. En 23 natuurgebieden waar de Dommel doorheen stroomt zijn aangewezen als Natura 2000 gebieden.

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) verplicht alle EU-landen om in 2027 te voldoen aan vastgelegde doelstellingen voor schoon oppervlaktewater. Minstens moeten EU-landen zich aantoonbaar inspannen om die doelstellingen te halen. Door de lozingen van zinkfabriek Nyrstar raken deze doelstellingen véér uit het zicht. Alle inspanningen van Nederlandse overheden voor schoon oppervlaktewater worden daarmee: dweilen met de kraan open!

Nyrstar gaat binnenkort een nieuwe lozingsvergunning aanvragen voor vele jaren. Het is onverteerbaar dat Nyrstar Pelt gewoon kan doorgaan met lozen, terwijl er technische oplossingen zijn om de lozingen te voorkomen.

Wij vragen u dringend om al uw mogelijkheden in te zetten om maximale druk uit te oefenen op de Belgische vergunningverlener (de Deputatie Limburg) en/of op Waterschap de Dommel, dat advies mag geven over de vergunningaanvraag. Zodat de vergunning geweigerd wordt of anders de toegestane lozingen zeer fors verlaagd worden.

U mag daarvoor (de inhoud van) deze brief gebruiken, maar natuurlijk kunt u geheel op uw eigen manier protest aantekenen. Teken in elk geval onze petitie op <https://geenrommelindommel.petities.nl/>. De mensen die rond de Dommel wonen of recreëren zullen u zeer dankbaar zijn. Maar bovenal: u kunt door protest aan te tekenen bijdragen aan schoner water en een gezondere natuur met minder gifstoffen.

Extinction Rebellion De Kempen (XRDeKempen@proton.me)

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-1060278.pdf>